

**Leerling is ten onrechte beschuldigd van gooien van steentjes door de klas.
Daarna is hij in een polsklem genomen, wat een ernstige kneuzing heeft veroorzaakt.
De Commissie verklaart de klacht deels gegrond.**

Klachtnummer: 2016/123

Naar aanleiding van de klacht van de heer K. (hierna: klager), wonende te P, vader van de minderjarige L, leerling van de VSO-school S te P (hierna: de school), die door de stichting x te P in stand wordt gehouden,

tegen: mevrouw A1, als docente verbonden aan de school, en
de heer A2, voorzitter van het CvB van de stichting x, verweerders,

heeft de Landelijke Klachtencommissie voor het Katholiek Onderwijs (de Commissie) het volgende advies uitgebracht aan de stichting x:

1. Het verloop van de procedure

Voor de loop van het geding verwijst de Commissie naar de volgende stukken, waarvan de inhoud als hier ingevoegd is te beschouwen:

- De brief van klager van 18 april 2016 met bijlagen;
- Het door klager op 26 mei 2016 ingevulde vragenformulier;
- De brief van 20 juni 2016 van de heer A2, verweerder.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden op 6 juli 2016 te Utrecht.

Op deze hoorzitting was aanwezig klager, vergezeld door zijn neef B. en een tolk, de heer C.

Eveneens waren verweerders aanwezig.

2. De klacht

2.1 Blijkens de inhoud van de overgelegde stukken en hetgeen ter zitting is verklaard, luidt de klacht als volgt:

Nadat L, 14 jaar oud, ten onrechte was beschuldigd van het gooien van steentjes, is hij door drie docenten gevloerd en daarbij in een polsklem genomen.

Ls pols is daarbij ernstig gekneusd geraakt.

2.2 Klager heeft het volgende aan zijn klacht ten grondslag gelegd:

Op 15 april 2015 heeft er op school een incident plaatsgevonden. Er werden steentjes door de klas gegooid. In eerste instantie werd L daarvan verdacht, naar achteraf bleek, ten onrechte.

Hij werd naar buiten gestuurd, wat hij als een niet verdiende straf heeft ervaren. Op enig moment kwam L weer naar binnen met de vraag hoelang hij nog buiten moest staan.

Daarna hebben drie docenten L gevloerd en hem in een dubbele polsklem genomen, hoewel hij toen niet boos of agressief was.

L kwam die dag thuis met twee erg pijnlijke polsen. De linker pols was erg dik. Klager is met L naar de huisarts gegaan. Die heeft hem meteen doorverwezen naar de eerste hulp.

De pols bleek ernstig gekneusd te zijn. Het gebeuren heeft L zeer aangegrepen.

Klager heeft er geen vertrouwen meer in dat de school een veilige schoolomgeving voor L kan bieden.

3. Het standpunt van verweerders

Door en namens verweerders is gemotiveerd op de klacht gereageerd. Van hun kant is het volgende aangevoerd:

Op 15 april 2016 werd er in het klaslokaal met spullen gegooid. Een medeleerling beschuldigde L daarvan.

De docent wilde de twee leerlingen die hij van het gooien verdacht, op de gang spreken. Daar bleek al snel dat L geen schuld had aan het gebeuren. De andere leerling had inmiddels bekend.

Mevrouw A1, verweerder, werd opgepiept om erbij te komen. Zij wilde de andere leerling over het gebeuren in de klas spreken en dat buiten aanwezigheid van L. Die werd zolang naar een bankje buiten het schoolgebouw gestuurd. Dat gebeurde zeer tegen diens zin.

Toen mevrouw A1 L wilde halen, bleek hij op eigen initiatief, zonder toestemming, alweer naar zijn klaslokaal te zijn gegaan. Mevrouw A1 heeft toen driemaal L gemaand om de klas uit te gaan. Toen hij weigerachtig bleef, heeft zij hem een zetje in de rug gegeven. Pas toen verliet hij het lokaal.

Vervolgens gaf mevrouw A1 L in de gang buiten het klaslokaal opdracht terug te gaan naar het bankje buiten het schoolgebouw. Hij weigerde hardnekkig daaraan te voldoen. Toen heeft mevrouw A1 er een andere docent bijgehaald. L werd gewaarschuwd om alsnog de instructie op te volgen; anders zou er ingegrepen moeten worden. Hij bleef echter weigerachtig. Er werd toen een polsklem gebruikt, waarna een worsteling ontstond. L werd daarbij gevloerd. Hij was daarna nog niet rustig. Hij gaf duidelijk blijk van zijn onvrede. Toen is wederom een polsklem ingezet tijdens een worsteling waarbij L omhoog probeerde te komen.

Mogelijk is van de aanwezigheid van derden op de gang waar alles plaatsvond, een opzwepende werking op L uitgegaan.

Kennelijk heeft L een hoge pijngrens, want hij bleef zich tegen de verwachting van de betrokken docenten in verzetten. De polsklem moest strak worden ingezet.

Daarna zijn de docenten met L naar buiten gegaan. Daar is hij op een bankje neergezet. Pas toen vonden de docenten dat L rustig genoeg was geworden om hem weer los te kunnen laten.

L is daarna in het klaslokaal geplaatst van een docent die bij het gebeuren betrokken was geweest. Daar is L een coldpack gegeven die hij op zijn pols kon leggen.

De docenten die bij het gebeuren betrokken waren, hebben gehandeld in overeenstemming met het zogenaamde PACT-protocol.

Een medisch verslag hebben verweerders niet gezien. Zij hebben alleen kennis genomen van foto's van de polsen. Of L het letsel zelf heeft verergerd, is de vraag. Hij weigerde de aangeboden coldpacks te gebruiken en een docent heeft L na het incident met zijn rechtervuist op zijn linker pols zien slaan. Mogelijk was dit om de pijn te bestrijden.

4. De beoordeling door de Commissie

4.1 De ontvankelijkheid van klager

De Commissie verklaart klager ontvankelijk in zijn klacht. Hij kan worden aangemerkt als klager in de zin van de klachtenregeling die voor de school geldt en waarin aansluiting is gezocht bij de Commissie.

4.2. De gang van zaken

Op 15 april 2016 werd er met steentjes of met andere spullen door het lokaal gegooid waar L les had.

L en een andere leerling werden daarvan verdacht. Zij moesten toen naar de gang om daar gehoord te worden. Spoedig bleek dat L geen schuld had aan het gebeuren.

Mevrouw A1 die erbij was gehaald, wilde de andere leerling horen buiten aanwezigheid van L. Deze werd naar buiten gestuurd.

L bleek kort daarna uit zichzelf weer terug te zijn gegaan naar zijn klaslokaal. Mevrouw A1, daarvan in kennis gesteld door de lesgevende docent, heeft toen L gesommeerd om de klas uit te gaan en hem met een duwtje in de rug zover gekregen. Mevrouw A1 heeft er toen een andere docent bijgehaald.

Toen L op de gang was, werd hij gemaand om weer naar buiten te gaan. Toen hij dat weigerde en weigerachtig bleef, is er bij hem een polsklem ingezet. Toen er daarna een worsteling ontstond, waarbij L werd gevloerd, is er opnieuw een polsklem ingezet. Deze klem had niet het verwachte effect, namelijk een kalmering tengevolge van de toegebrachte pijn. De docenten hebben de polsklem toen zwaar ingezet. Dat heeft ernstige pijn veroorzaakt bij L.

Daarna is L naar buiten gebracht. Daar kalmeerde hij. Hij is toen in het lokaal geplaatst van een van de docenten die bij het incident betrokken was geweest. Er is L toen een coldpack aangeboden die hij op zijn pols kon leggen.

4.3. De gegrondheid van de klacht

De Commissie beoordeelt de klacht aan de hand van de volgende indeling:

- a. Het ten onrechte beschuldigen van L,
- b. Het toepassen van geweld tegen L.

Ad a: Dat L na het gooien van spullen mee moest naar de gang, was bedoeld om duidelijkheid te krijgen over het gebeuren. Door de verklaring van een andere leerling was er een verdenking tegen L gerezen.

Dat het horen van L op de gang bedoeld was als straf, is niet gebleken.

Van een beschuldiging tegen L kon toen nog niet gesproken worden. Er werd al snel vastgesteld dat hij geen deel had aan het gooien.

De Commissie verklaart dit onderdeel van de klacht ongegrond.

Ad b: Voor het gebruik van lichamelijk geweld hanteert de school het zogenaamde PACT-protocol. Dat protocol is op de website en in de schoolgids vermeld. Namens verweerders is verklaard dat dat protocol bij L ook in acht is genomen. De Commissie plaatst daarbij haar vraagtekens, omdat het vloeren van een leerling geen onderdeel van het PACT-protocol uitmaakt. Bovendien was geen sprake van gevaarstelling, maar van een gezagsondermijnende situatie. L wenste niet aan een opdracht om naar buiten te gaan te voldoen. Niet duidelijk is geworden dat daarbij van L een dreiging uitging of dat anderszins van een gevaarlijke situatie sprake was.

De Commissie acht gegeven het PACT-protocol en alle omstandigheden in ogenschouw genomen het in de gang op L toegepaste geweld een disproportionele reactie op diens gedrag. Niet duidelijk is geworden dat het meermalen toepassen van de polsklem en het naar de vloer werken in redelijkheid onvermijdelijk waren en door de ongehoorzaamheid en tegenwerking van L werden gerechtvaardigd. Dat passende alternatieven ontbraken is onvoldoende komen vast te staan.

De Commissie verklaart dit onderdeel van de klacht gegrond.

Het voorgaande neemt niet weg dat de Commissie begrip heeft voor de soms confronterende situaties met leerlingen waarin docenten terecht kunnen komen, waarbij snel ingrijpen geboden is, en de tijd voor een zorgvuldige afweging ontbreekt. In dit geval is daarvan ook sprake. De docenten hebben naar eer en geweten gehandeld, maar achteraf bezien moet worden geconstateerd dat, alle omstandigheden in aanmerking genomen, de proportionaliteit en subsidiariteit van het toegepaste geweld niet zijn komen vast te staan.

5. Aanbevelingen

De Commissie ziet af van het doen van een aanbeveling.

Aldus uitgebracht op 6 juli 2016 door de Klachtencommissie voor het Katholiek Onderwijs,

mevrouw mr. M.W. van der Veen voorzitter,
mevrouw drs.mr. A. Kortmann- Huysmans lid,
de heer drs. P.H. Hupsch, lid

in tegenwoordigheid van de heer mr. H. Nentjes, adjunct-secretaris.